

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๙๒

วันพุธ ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมรามารการ์เด็นส์

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุจริตกุล	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวรวิทย์ สิมเสถียร	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริยา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทัศนพิภพ	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปรกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สัจจทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	(ลาการประชุม)
๒. นายอัษฎพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางสาววิลาวรรณ รำรื่น

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเสียร

ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

๒. นางสาวจีระ พุ่มพวง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๓. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๙๑ วันอังคาร ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา**พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการสัมมนาแบ่งกลุ่มย่อยได้เข้าสังเกตการณ์การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่ม พบว่าแต่ละกลุ่มจะมีเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. เข้าร่วมในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม และมีการอภิปรายชี้แจงแสดงความคิดเห็นในประเด็นคำถามตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ได้กำหนดไว้ วิธีการดังกล่าวทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาในการแบ่งกลุ่มย่อย ไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ หรือหากผู้เข้าร่วมสัมมนาอภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เห็นว่าไม่ควรบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จะชี้แจงในลักษณะเป็นการชี้แจงความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนา ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ต้องการรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า

ในกลุ่มรัฐวิสาหกิจ (กลุ่มที่หนึ่ง) ซึ่งตนรับผิดชอบร่วมกับนางสาวรสนา โตสิตระกูล อนุกรรมการพิจารณา
ศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
ได้ปรับปรุงแบบวิธีการแสดงความเห็นภายในกลุ่มเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความเห็นอย่างกว้างขวาง
โดยจำกัดการแสดงความเห็นของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีลักษณะเป็นการชี้แจงความเห็นของผู้
เข้าร่วมสัมมนาคนอื่น ส่วนประเด็นใดที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่เข้าใจ จะใช้วิธีการให้ผู้แทนจากสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเข้าร่วมสัมมนาในกลุ่มรัฐวิสาหกิจ (กลุ่มที่หนึ่ง) เป็นผู้อธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจ
ที่ถูกต้อง

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการต้องการรับฟังความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาว่า
มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างไร
เพื่อคณะกรรมการจะได้นำความเห็นนั้นมาใช้ประกอบการพิจารณา ซึ่งไม่ใช่ความเห็นของเจ้าหน้าที่
สำนักงาน ป.ป.ช.

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ตนได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกลุ่ม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าประเด็นคำถามในเรื่องประพจน์มิชอบ ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อภิปราย
แลกเปลี่ยนความเห็น ซึ่งมีความเห็นแบ่งออกเป็นสองฝ่ายคือ ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่าควรบัญญัติให้อำนาจ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบการกระทำความผิดประพจน์มิชอบ และฝ่ายที่สองไม่เห็นด้วยกับ
การให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบการกระทำความผิดประพจน์มิชอบ แต่ปรากฏว่า
เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้อภิปรายในลักษณะเป็นการชี้แจงความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาถึงเหตุผลที่
จะต้องบัญญัติในเรื่องอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบการกระทำความผิดประพจน์มิชอบไว้
ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีการอภิปราย
เชื่อมโยงระหว่างการกระทำความผิดประพจน์มิชอบที่เกี่ยวข้องกับคดีทุจริตและคดีอาญา ส่วนตัวเห็นว่า
เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ควรรับฟังประเด็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อภิปรายแสดงความเห็นเป็นหลักเพื่อนำ
ประเด็นไปปรับปรุงแก้ไข หรือมีข้อเสนอเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำไปปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไม่ควรมีบทบาท
ในการอภิปรายแสดงความเห็น อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. พบว่าในกลุ่มย่อย
แต่ละกลุ่มจะพบปัญหาในลักษณะเดียวกันกล่าวคือ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. พยายามจะชี้แจง
ความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้คงหลักการที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ซึ่งหากปล่อยให้ดำเนินการในลักษณะดังกล่าวข้อสรุปที่ได้จากการสัมมนาจะเป็นคำตอบที่มีลักษณะ
เหมือนกันทุกกลุ่มซึ่งไม่เกิดประโยชน์และผิดวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในขั้นตอนสรุปผลการสัมมนาโดยให้แต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็น
ความเห็นของแต่ละกลุ่มนั้น จะต้องใช้ความระมัดระวังในการสรุปและการนำเสนอ อย่างไรก็ตาม การรับฟัง
ความเห็นควรเป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนานั้น หากความเห็นใดเป็นความเห็นของเจ้าหน้าที่
สำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการจะไม่นำประเด็นความเห็นนั้นมาพิจารณา เนื่องจากคณะกรรมการได้มีการ
รับฟังความเห็นก่อนหน้าแล้ว

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย กรรมการ กล่าวว่า ตนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกลุ่มรัฐวิสาหกิจ
(กลุ่มที่สอง) ร่วมกันนายชวลิต รุ่งจวนจร อนุกรรมการพิจารณาการศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. พบว่าในกลุ่มมีเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช.
เข้าร่วมสัมมนาในกลุ่มย่อยด้วย แต่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่เข้าร่วมในกลุ่มย่อยกลุ่มนี้ไม่ได้แสดง

ความเห็นซึ่งอาจแตกต่างจากกลุ่มย่อยกลุ่มอื่น จึงทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ทำให้วิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้าได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลใหม่ที่คณะกรรมการไม่เคยได้รับทราบมาก่อน

นายสุพจน์ ไช่มุกต์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ตนได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกลุ่มองค์กรตรวจสอบ พบปัญหาลักษณะเดียวกันคือเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. พยายามอภิปรายเพื่อชี้แจงความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้ได้ข้อสรุปของกลุ่มในลักษณะให้คงหลักการในเรื่องอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบการกระทำความผิดประพฤติมิชอบ และประเด็นเรื่องการให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ส่วนประเด็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจคือการบัญญัติความหมายของคำว่า “ประพฤติมิชอบ” ให้ชัดเจนไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องประพฤติมิชอบ และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีความพยายามจากเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่อภิปรายแสดงความคิดเห็นในลักษณะชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อสรุปการสัมมนาของกลุ่มย่อยว่าให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบการกระทำความผิดประพฤติมิชอบ และการให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย กรรมการ กล่าวว่า ประเด็นเรื่องสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ในกลุ่มรัฐวิสาหกิจ (กลุ่มที่สอง) ผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งมาจากต่างจังหวัดได้นำเสนอปัญหา ว่าที่ผ่านมาการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ระดับผู้ปฏิบัติแม้จะมีความชำนาญในเรื่องการสืบสวน หรือการไต่สวนก็ตาม แต่เมื่อมีการกล่าวหา นักการเมืองท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ หรือการกล่าวหาข้าราชการระดับสูงในจังหวัดว่ามีการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดก็ไม่กล้าที่จะดำเนินการตรวจสอบ หรือแสวงหาพยานหลักฐานต่างๆ เนื่องจากเกรงกลัวว่าจะได้รับอันตราย

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ประเด็นการรับฟังความคิดเห็นในภาคบ่าย เป็นประเด็นคำถามที่น่าสนใจซึ่งต่อเนื่องจากคำถามในภาคเช้าที่กำหนดให้แต่ละกลุ่มนำเสนอสภาพปัญหา หรือผลกระทบที่ได้รับจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด อย่างไรก็ตาม กลุ่มรัฐวิสาหกิจ (กลุ่มที่หนึ่ง) ที่ตนรับผิดชอบพบว่าการทำหน้าที่ของวิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้า ไม่สามารถอธิบายความมุ่งหมายของประเด็นคำถามเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาในแต่ละกลุ่มย่อยเกิดความเข้าใจในประเด็นคำถาม เช่น ประเด็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในเรื่องการตรวจสอบการกระทำความผิดประพฤติมิชอบ หรือประเด็นสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด หรือประเด็นสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค เป็นต้น ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ใช้เป็นช่องทางในการอภิปรายเพื่อชี้แจงความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนา

นายเอียรชัย ณ นคร กรรมการ กล่าวว่า ตนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกลุ่มภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และนักวิชาการอิสระ พบว่าเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในลักษณะที่เป็นการชี้แจงความเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาแต่อย่างใด แต่บางครั้งได้ช่วยอธิบายเพื่อให้ประเด็นคำถามมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่วนวิธีการดำเนินการเพื่อสอบถามพบว่าวิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้าดำเนินการให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาอภิปรายแสดงความคิดเห็นในคำถามประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๓ ประเด็นที่ ๔ และประเด็นที่ ๕ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามรวมที่แต่ละกลุ่มจะมีคำถาม

ในลักษณะเดียวกันทุกกลุ่ม ส่วนในภาคบ่ายจะดำเนินการเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็นในคำถามประเด็นที่ ๒ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามเฉพาะกลุ่ม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า รูปแบบการนำเสนอในการสรุปผลการสัมมนา คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ได้กำหนดให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอประเด็นความเห็นของกลุ่ม ทั้งนี้ จะไม่มีบทสรุปสุดท้าย เนื่องจากอาจเป็นการผูกมัด คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในประเด็นที่ได้สรุปสุดท้ายว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องนำไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นายภัทรθε คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า รูปแบบการนำเสนอที่คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กำหนดโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งนำเสนอสรุปคำถามประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๓ ประเด็นที่ ๔ และประเด็นที่ ๕ และส่วนที่สองประเด็นคำถามเฉพาะกลุ่มในประเด็นที่ ๒ อย่างไรก็ตาม ในการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างวิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้าซึ่งทำหน้าที่ด้านกระบวนการ และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งรับผิดชอบในการจัดพิมพ์สรุปประเด็นเพื่อนำเสนอ จากการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นผู้สรุปประเด็นในกลุ่มรัฐวิสาหกิจ (กลุ่มที่สอง) พบว่าสรุปไม่ตรงกับประเด็นที่วิทยากรกระบวนการได้บันทึกไว้บนกระดาน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า จากการสังเกตการณ์ในแต่ละห้องพบว่าความเข้าใจประเด็นของวิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้า และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีความเข้าใจในประเด็นคำถามไม่ตรงกัน ทำให้การบันทึกบนกระดานของวิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้ากับการสรุปประเด็นของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ตรงกัน

ประธานกรรมการสอบถามว่า รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บัญญัติอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าอย่างไร

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า มาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕๐ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
(๑) ใ้ส่วนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับการถอดถอนออกจากตำแหน่งเสนอต่อวุฒิสภามาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๒๗๙ วรรคสาม

(๒) ใ้ส่วนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเข้าใจกับการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕

(๓) ใ้ส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปร้ายวผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๙ และมาตรา ๒๖๔ ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

(๕) กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๖) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

(๗) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๓ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย”

ประธานกรรมการกล่าวว่า มาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ไม่ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการกระทำความผิดประพฤตินิชอบ

นายธนวัฒน์ สังกข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ในชั้นการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นำอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) ก่อนที่รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ จะเปลี่ยนเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งยกร่างบทบัญญัติเพื่อให้เชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดประพฤตินิชอบได้ด้วย

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า กลุ่มองค์กรตรวจสอบมีการอภิปรายแสดงความเห็นในเรื่องคดีอาญาทุจริต ซึ่งในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ประพฤตินิชอบ” ไว้แล้วซึ่งเป็นกรณีการกระทำทุจริตเกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่ใช่การกระทำความผิดประพฤตินิชอบโดยทั่วไป ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. พยายามที่จะอธิบายชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เห็นถึงความจำเป็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องใช้อำนาจในเรื่องการตรวจสอบความผิดประพฤตินิชอบ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙

นายธนวัฒน์ สังกข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า การอภิปรายแสดงความเห็นหลายกลุ่มย่อมพบว่าเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. พยายามที่จะอธิบายว่าการกระทำความผิดประพฤตินิชอบเป็นความผิดที่เชื่อมโยงกับคดีทุจริต

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติบทนิยามคำว่า “ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดโดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่ง

หรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า กลุ่มองค์กรตรวจสอบได้มีการอภิปรายเรื่องการทำหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดในปัจจุบันว่า มีลักษณะเป็นการทำงานให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตในระดับจังหวัด ซึ่งเป็นประโยชน์มากกว่าการไม่มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เนื่องจากก่อนที่จะมีการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดจะมีเพียงสำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลางเพียงหน่วยงานเดียว จึงมีลักษณะเป็นการจัดตั้งหน่วยงานแบบรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง ประชาชนในเขตพื้นที่ไม่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ กลุ่มองค์กรตรวจสอบมีความเห็นว่าการมีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดเป็นเรื่องของการกระจายอำนาจและเป็นการให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประธานกรรมการกล่าวว่า มาตรา ๖๓ ของร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

นายเชียรชัย ณ นคร กรรมการ กล่าวว่า กลุ่มภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และนักวิชาการอิสระ ได้มีการอภิปรายในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นเรื่องการเร่งรัดการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ควรปล่อยให้เกิดขีดอายุความซึ่งในประเด็นนี้มีการนำเสนอว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรรายงานความคืบหน้าการดำเนินคดีให้ประชาชนทราบเป็นระยะ นอกจากนั้น ประเด็นเรื่องการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรดำเนินคดีเฉพาะคดีใหญ่ หรือมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสูงว่ากระทำการทุจริตเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้ได้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจำนวนเงินที่ทุจริตอาจมีจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับ การทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่มีการทุจริตในจำนวนเงินที่สูงกว่า จึงทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มุ่งตรวจสอบการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสูง ดังนั้น จะมีวิธีการเขียนกฎหมายเพื่อกำหนดความชัดเจนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการดำเนินการตรวจสอบอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า การดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรให้ความสำคัญกับตัวผู้กระทำความผิด ไม่ใช่ให้ความสำคัญกับจำนวนเงินที่ทุจริต

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ประเด็นที่มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มในเรื่องการแยกตัวบุคคล หรือการแยกตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหา เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันมาก เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติเรื่องการกระทำทุจริตแยกออกจากเรื่องการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมออกจากกัน แต่พบข้อมูลว่าผู้เข้าร่วมสัมมนามีความเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมจะต้องถูกดำเนินคดีในศาลฎีกาทั้งหมด ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควรระบุเรื่องการกำหนดตำแหน่งให้ชัดเจน โดยบัญญัติแยกการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปในกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมให้ชัดเจน โดยอาจกำหนดมาตรการให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการในเรื่องการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับที่กระทำการ

ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรใด องค์กรหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งจะต้องบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตให้ชัดเจน ส่วนเรื่องการตรวจสอบ หรือการรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งถือว่า มีความสำคัญต่อการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แม้กฎหมายจะกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ก็ตาม แต่ประชาชนไม่สามารถดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ ซึ่งประเด็นนี้มีการอภิปรายเชื่อมโยงนำไปสู่ประเด็นเรื่องการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ว่าปัจจุบันเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดไม่สามารถเข้าไปดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ในบางเรื่องได้ ดังนั้น การบัญญัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตจะต้องให้ความสำคัญกับหลักการที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญและประเด็นขอบเขตหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า งานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ใช่งานบริการประชาชน จึงไม่จำเป็นต้องมีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ซึ่งแตกต่างจาก ส่วนราชการประจำจังหวัดที่มีลักษณะเป็นงานที่จะต้องให้บริการแก่ประชาชน

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า การมีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ถือเป็นเครื่องมือ ของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริต

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรพิจารณาทบทวนเรื่องสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ว่าควรบัญญัติให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดหรือไม่ หรือการมีสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค หากกำหนด ให้ตั้งในจังหวัดใดจะต้องไม่มีเขตอำนาจในจังหวัดที่ตั้งนั้น

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า แม้จะกำหนดให้จัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ก็ควรบัญญัติกำหนดให้ชัดเจนว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค มีรูปแบบการทำงานในลักษณะ ราชการส่วนภูมิภาคจริงๆ และไม่ควรถูกให้อำนาจสำนักงาน ป.ป.ช.ใช้อำนาจทางการบริหารจัดการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาคในแต่ละจังหวัดอีก

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ตนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกลุ่มการเมือง ในประเด็นเรื่ององค์กรตรวจสอบสำนักงาน ป.ป.ช. มีผู้เสนอว่าควรกำหนดให้ธรรมาภิบาลจังหวัดเป็น ผู้ตรวจสอบ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ได้หารือกับนายประสาท พงษ์ศิวกาย อดีตกรรมการ ป.ป.ช. ในเรื่อง การตรวจสอบเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีพฤติการณ์กระทำการทุจริต ว่าควรกำหนดให้องค์กรใด เป็นองค์กรตรวจสอบ ส่วนตัวมีแนวความคิดที่จะกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีหน้าที่ ตรวจสอบเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินของหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีเรื่องร้องเรียนว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ แต่นายประสาท พงษ์ศิวกาย อดีต กรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ เนื่องจากในอดีตคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เคยชี้มูลความผิดอดีตผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดให้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จึงอาจทำให้เกิดความ ไม่เป็นกลางได้ ทั้งนี้ นายประสาท พงษ์ศิวกาย อดีตกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งส่วนตัวเห็นว่า ไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินแตกต่างกับ การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม หากกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดินเป็นองค์กรตรวจสอบเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่กระทำความผิด โดยให้ส่งสำนวนการตรวจสอบ

ไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อชี้มูลความผิด และในขณะเดียวกันกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องใช้
 ส่วนงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
 นอกจากนั้น อาจกำหนดให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการไต่สวนจะต้องยื่นบัญชี
 แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม การกำหนดหลักการ
 ในลักษณะดังกล่าว จะต้องพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งว่าจะทำให้สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน
 การตรวจเงินแผ่นดินสูญเสียความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ มีนาคม
 ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและ
 กล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

นายรัฐภูมิ คำศรี
 นิติกรชำนาญการพิเศษ
 ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
 ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
 สำนักกรรมมาธิการ ๒
 ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์